

5 ГРУДНЯ—ВСЕНАРОДНЕ
СВЯТО—ДЕНЬ
РАДЯНСЬКОЇ КОНСТИТУЦІЇ

ЗА ЖАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

№ 33 (769).

4 грудня 1963 р.

Ціна 2 коп.

ПРОФСПІЛКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ ОДУ

Відбулась профспілкова конференція ОДУ. Зі звітною доповіддю на ній виступив голова профкому університету доцент І. Є. Середа.

Потім слово надається голові мандатної комісії В. П. Дроздовському.

З доповіддю про роботу ревізійної комісії профкому виступив Є. Р. Іванов.

Делегати конференції взяли активну участь в обговоренні доповіді. На

конференції виступили т. т. Алексеєва, Бабич, Яковенко, Яцька, Волохановський, Т. Богуненко, Савенкова, Фельдман, Чечельницький, Солов'й, Абрамов, а також т. Анцева. Після обговорення доповіді було прийняте розгорнути рішення, яке направлене на усунення недоліків і покращання профспілкової роботи. Робота профкому університету визнана задовільною. Таємним голосуванням

обрано склад профкому ОДУ і ревізійної комісії профкому. В профком ввишли т. т. Бароюга, Бочарова, Валова, Воронцова, Гриник, Деркач, Жовінська, Заблоцька, Іванчов, Костенко, Колесников, Кубишкін, Липецька, Макарчук, Немировський, Пелих, Примерова, Середа, Соколов, Соколян, Станчов, Танюшкіна, Фіногін, Шашкова, Яковенко, Ячко, Яцко.

В ревізійну комісію профкому делегати обрали т. т. Іванова, Коваля, Просунько, Семенова, Фельдмана.

Відбулось перше засідання нового складу профкому. Головою профкому ОДУ обрано доцента І. Є. Середу, його заступниками — т. т. Соколова, Гриника і Станчова.

НАШЕ СОНЦЕ

Здійснилися мрії і сон цей
Планеті буттям стає,—
То ж Конституції сонце
Народам щастя дає.

Промінню не перешкодять
Ні ширма, ні навіть
стіна,—
Світлють очі народів,
Ясні куля земна.
Зриває людство назавжди
З планети чадру імлі.
І Конституція наша
Веснить обличчя Землі.

В. НАКАЗНИЙ,
студент V курсу філологічного
факультету.

НАЙДЕМОКРАТИЧНІША

В СВІТІ

5 грудня 1936 року VIII Надзвичайний з'їзд Рад затвердив Проголошути труд обов'язком народ самовіддано буде комуністичне суспільство. Виступаючи на Верховній Раді СРСР шостого

з'їзду КПРС, М. С. Хрущов скликання була прийнята Постанова XXII з'їзду КПРС.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР втілює в себе принципи справжньої демократії.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

забезпечення в старості.

Конституція СРСР, яка означає право на відпочинок, на освіту, на

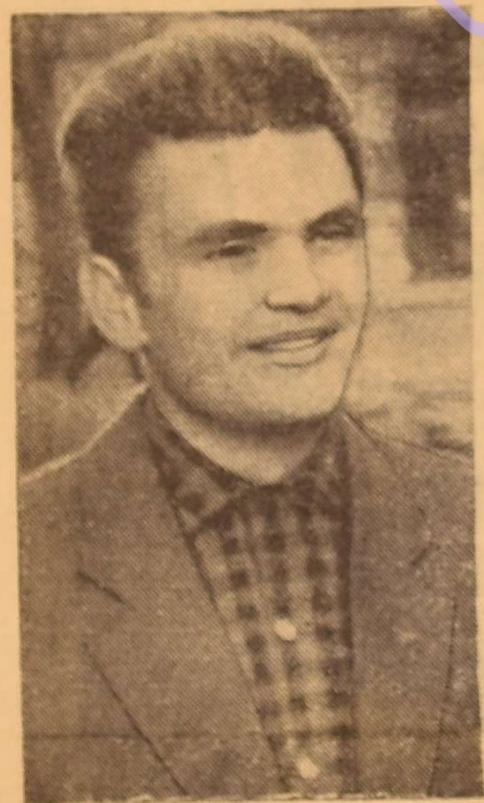
НАУКОВІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ—ШИРОКИЙ РОЗМАХ!

ГУРТКИ. СЕМІНАРИ. ЕКСПЕДИЦІЇ.

У НІВЕРСИТЕТСЬКЕ студентське товариство об'єднує 69 наукових гуртків і семінарів. В них працює 1300 студентів, які навчаються не тільки на даних відділах, але і, що дуже важливо, на вечірніх відділах біологічного та юридичного факультетів.

Керують науковими студентськими гуртками члени-кореспонденти АН УРСР Савчук, Цесевич, Тульчинська, професори Юрченко, Прейдель, Пулюнов, Яцко, Елькін, Федосеєв, Білозоров, Ганевич, Букатевич та інші вченні нашого університету.

Різноманітні форми роботи наукових гуртків. Студенти молодших курсів в гуртках вивчають літературні джерела з обраної ними та-

СТУДЕНТ Ю. Шуйський активно веде наукову роботу. Він — голова НСТ факультету, один із організаторів семінару по динаміці морських берегів при кафедрі фізичної географії. Його дослідження динаміки берегів в районі Сухого Лиману одержали першу премію на університетському огляді студентських робіт.

НА ФОТО: Студент V курсу географічного факультету Ю. Шуйський.

ми, старших курсів — ведуть експерименти в лабораторіях, беруть участь в експедиціях, досліджують матеріали. Вся діяльність гуртків будується з урахуванням сучасних досягнень техніки, біології, фізики, хімії та інших наук.

Думаемо, що ми налагодимо в найближчий час кооперацію між гуртками суміжних факультетів в розробці наукових проблем. Накреслюється, наприклад, співробітництво студентів фізиків і біологів.

Торік, у вересні, в нашему університеті відбулась третя республіканська наукова конференція з питань творчості великого українського письменника М. М. Коцюбинського.

Цієї ж осені одеські літературознавці взяли активну участь у четвертій конференції, що була влаштована в Дніпропетровську. Відкриття конференції відбулося в прекрасному Палаці студентів на березі Дніпра. Ця зустріч дослідників творчості Коцюбин-

ського відбулася під час підпорядкованої кафедрі географії. Вирішення деяких проблем провадиться колективом студентів. Наприклад, т. т. Хвостик, Семенченко і Ситенко разом пра-

ПРО РОБОТУ НАУКОВОГО СТУДЕНТСЬКОГО ТОВАРИСТВА

цювали над важливою темою. Керував нею доцент Іванчов.

Студенти хімічного факультету Камалов та Коваль під керівництвом доцента Богатського успішно розробляють дуже важливу тему. Непогано справилася з роботою студентка Черненко, яка працювала під керівництвом доцента Степанової.

Добре працювали і студенти фізичного факультету Федосеєва і Глушков. За допомогою свого керівника тов. Латоніної вони вирішили ряд важливих питань.

Заслуговує відзначення робота Краснопольської.

На кафедрах механіко-математичного факультету цікаву роботу провели студенти Гутникова та Царюк, а на біологічному факультеті — студентки Окорокова і Охочіна. Під керівництвом професора Ганевича студентка історичного факультету Стеблюк старанно дослідила тему: «Комуністи — організатори боротьби трудящих Ізмаїльщини проти колоніального гніту боярської Румунії (1934—1940 рр.)», а студент філологічного факультету Клочек при допомозі кандидата наук Дроздовського дослідив тему: «Слово, стиль, час». Студент Яворовський при допомозі доцента Дузя вивчив таке питання, як «Тема України в творчості радянських письменників». Суміліно працював в науковому гуртку студент юридичного факультету Лебедев. Під керівництвом доцента Сєреди він підготував доповідь на тему: «Треті особи в цивільному процесі».

Можна було б ще продовжити перелік цікавих і актуальних робіт, над якими працювали студенти факультетів. Але, на жаль, розмір статті не дозволяє цього зробити. Хочу лише підкреслити, що багато студентів брали участь в господарюваних наукових роботах, в наукових експедиціях кафедр географічного та біологічного факультетів, у виїздах на наших експедиційних суднах в Чорне та Азовське моря, а також в Атлантику. Залучалися наші студенти і як виконавці наукової кафедральної тематики, іх роботи друкуються в збірниках.

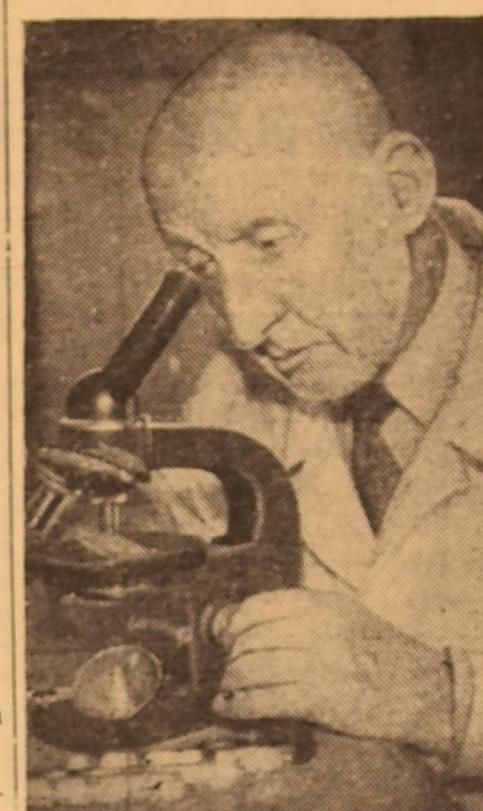
В квітні 1963 р. відбулась 19 студенцька наукова конференція,

ського відкрила підготовку до великого ювілею письменника — сторіччя з дня його народження, що відзначатиметься за ухвалою Всесвітньої Ради Ми-

ру в цілому світі.

В Дніпропетровському університеті, де цю роботу очолює професор, доктор філологічних наук Л. А. Іванов, зроблено чимало для вивчення творчості

на якій було заслушано 189 доповідей, включених у програму, і 38 доповідей студентів вузів Москви, Києва, Вільнюса, Риги, Тарту, Чернівців, Ужгорода, Мінська, Тбілісі та ін. На цій конференції були представлені бюллетіні

ПЛОДОТВОРНО керує науковим студентським гуртком один з провідних вчених нашого університету професор О. Р. Прендель.

НА ФОТО: Професор О. Р. Прендель за роботою.

факультетських НСТ фотовітрина, яка ілюструвала наукову діяльність студентів і їх наукові праці. Студенти нашого університету виїжджають з науковими доповідями в Москву, Київ, Казань, Ереван, Тбілісі, Ужгород та інші міста.

На щорічних оглядах деякі наші студентські наукові роботи одержували високу оцінку. В цьому році окрім роботи відзначено грошовими преміями і грамотами Міністерства. Певну участь брали студенти деяких факультетів в підготовці історії університету в зв'язку з його 100-річчям.

Все це, звичайно, радує. Але передує багато важливих завдань. Нам потрібно активізувати роботу студентських гуртків, залучити до них студентів молодших курсів. Необхідно зробити так, щоб кожний викладач і науковий співробітник вміло керувати студентськими науковими роботами.

І ще одне важливе завдання: слід широко залучати студентів до підготовки історії університету.

З цими завданнями ми можемо справитись і вони, безумовно, будуть успішно вирішенні.

Р. ФАЙТЕЛЬБЕРГ,
науковий керівник НСТ.
Л. ФРОЛОВА голова НСТ.

Коцюбинського. Багато цікавого було й на конференції.

Коротко про наші одеські виступи.

На пленарному засіданні кон-

ПЕРШІ УСПІХИ

НАУКОВА робота студентів нашого географічного факультету підпорядкована єдиному учбовому процесу. Вона покликана розширювати загальний кругозір студентів і допомагати становленню кваліфікованих радянських педагогів.

З цією метою і створюються гуртки і семінари при кафедрах нашого факультету.

Гуртковою роботою охоплено більше третини всіх студентів факультету. Добре працюють такі гуртки і семінари: вивчення міст (науковий керівник — доцент Блажко), динаміка морських берегів (науковий керівник — доцент Аксентьев), економічне оцінювання земель (наукові керівники — доценти Гуревич і Ланді).

На засіданнях, що відбулись, були заслушані доповіді. Кращі з них ми представили на студентські наукові конференції нашого університету, а також Москви, Ленінграда, Києва, Риги та інших міст. Особливо хочеться відзначити роботи студентів Єрмоліна, Дорофеєвої, Суркової, Кирилова, Ковалевої, Гаркавої.

На огляді студентських робіт ОДУ географічний факультет був відзначений однією першою премією, однією — другою і п'ятьма грамотами.

Зараз кращі із доповідей готовуються до друку в студентському збірнику ОДУ і до представлення на міжвузівський огляд.

Все це, звичайно, перші наші успіхи. Треба, щоб їх було якомога більше. Потрібно залучати до наукової роботи все більше числа студентів денної, а також вечірнього навчання.

Ю. ШУЙСЬКИЙ,
голова ради НСТ географічного факультету.

МИНУВ РІК

Рік тому на факультеті іноземних мов за ініціативою кафедри зарубіжної літератури був організований гурток сучасної зарубіжної літератури. Незважаючи на відсутність досвіду, гурток протягом року працював із стабільністю, якій можна позаздрити. На його засіданнях обговорювались твори сучасних іноземних письменників, аналізувались найскладніші тенденції розвитку літератури ХХ століття. Були прослухані цікаві доповіді про романи Стейнбека і Штрітматтера «Чудодій». Про проблематику і художню специфіку роману говорили студенти Н. Єгорова, О. Добролюбська, О. Юрченко, викладачі Б. Я. Барська, М. П. Мудесіті, М. Г. Соколянський та ін.

В цьому семестрі відбудеться ще кілька засідань гуртка, на яких обговорюватимуться доповіді про творчість молодого англійського письменника Е. Штіллтоу. про роман Х. Лі «Вбити пересмішника», огляд оповідань сучасних французьких письменників.

Хотілось би бачити в гуртку більше студентів молодших курсів. Ім це буде корисно і дійсно цікаво.

НАШ КОР.

кого». Вона переконливо показала, що найвищий етичний ідеал завжди зв'язаний для письменника з революційною боротьбою, з служінням суспільству. Значний інтерес викликала й доповідь одеського вчителя Е. М. Прісовського (121 школа) «Коцюбинський і українська радянська новела післявоєнного часу».

Доповідь іншої вчительки — дисерантки нашого Одесського університету В. М. Олійник була присвячена зовсім нерозробленій дослідженій темі «Проза Шабленка й проза Коцюбинського».

В моєму виступі з питань творчості історії повісті «Фата моргана», як повісті, як звернуто увагу на жанрову і композиційну свое-рідність твору, звязану з тим, що перша його частина писалася як самостійний твір.

В роботі цієї конференції, як і попередніх, взяла участь група студентів — учасників постійного гуртка по вивченню творчості Коцюбинського, який плодотворно працює в Одесському університеті десятий рік. Він вже вховав не одного дослідника Коцюбинського.

Представниця нового поповнення гуртка — студентка Лариса Приходжа успішно виступила на конференції з доповідю про початки психологічного аналізу в ранніх творах Коцюбинського. Для наших студентів цікавим було знайомство з онуком письменника Юрієм Романовичем Коцюбинським, студентом V курсу Київського університету. Він брав участь у конференції разом з дочкою письменника Іриною Михайлівною Коцюбинською, яка торік побувала і у нас в Одесі. Взагалі ж участь у науковій ресpublіканській конференції стала для гуртківців доброю зарядкою для самостійної творчої праці.

Доцент А. НЕДЗВІДСЬКИЙ.

НА БЕРЕЗІ ДНІПРА

ру в цілому світі.

В Дніпропетровському університеті, де цю роботу очолює професор, доктор філологічних наук Л. А. Іванов, зроблено чимало для вивчення творчості

ференції було заслушано доповідь одеського літературознавця, кандидата філологічних наук Т. К. Чорної (Інститут імені Ломоносова) «Етична проблематика в творах Коцюбинсь-

ВІДПОЧИВАТИ ВЕСЕЛО

На звітно-виборчій комсомольській конференції університету ректор університету, професор О. І. Юрженко в своєму виступі приділив велику увагу відпочинку студентів. Так, ми не завжди вміємо цікаво, весело відпочивати.

Вечори складаються з десятка номерів самодіяльності та доповідей. Не дивно, що з таких вечорів ідути не діджавшись кінця.

А тепер вечори у нас взагалі пропадають дуже рідко.

Потрібно шукати нові форми культурної роботи, переймати кращі в інших.

Дуже цікаво був проведений 2 листопада вечір КВК на механіко-математичному факультеті. Організатори вечору т. т. Крапива, Розовський та ін. добре продумали,

як має пройти вечір. Був підготовлений сценарій. Команди прийшли на вечір із своєю стінкою пресою. На вечорі були фотокореспонденти факультету та редакції «Радянського математика».

Зараз ми готовимо вечір: «Прощання з осінню», який думаємо провести в приміщенні спортивного залу. II курс математиків готове відразу разом із студентами II курсу механічного факультету.

М. ЧАБАН,

НЕВТОМНІ ТРУДІВНИКИ НАУКИ

Недавно на географічному факультеті відбулося засідання, присвячене пам'яті великих російських географів Обручові і Козлові. З доповідями про життєвий шлях і наукову діяльність невтомних трудівників науки виступили студенти Бедний, Доленко і Філімонова.

В засіданні взяли участь студенти й викладачі факультету.

В своєму виступі професор Білозеров поділився спогадами від зустрічі з Козловим, навів уривки з переписки з Обручовим.

НАШ КОР.

Над морем піднімається осінній світанок і прогулюється місто. Людський потік заповнює вулиці. Біля зупинок трамваї і тролейбуси швидко ростуть черги, потім раптово тануть. Усюди відчувається ритм трудового дня, злагодженість й чіткість.

Ось біологічний факультет. Стрілка годинника наближається до 9-ти. Голосний дзвінок — заняття почалися. Не обійшлося тут і без запізнень.

Добиратися з міста на біологічний факультет не близько. Але це не причина для запізнення. Це просто безвідповідальне ставлення до своїх обов'язків. Легковажність нікому непростима. У всьому повинна бути дисципліна і самодисципліна.

Лекції — робочий час студента. Він вчиться і стипендію одержує. Але деято не хоче виконувати уні-

РАНКОМ НА БІОЛОГІЧНОМУ...

верситетський розпорядок, на декого не впливають застереження. До них треба застосовувати більш відчутні заходи впливу — знімати стипендію. Держава не може платити гроши ледарям і прогульникам.

Ми побували на курсах. На першому курсі добра дисципліна, і як результат цього — дуже мало пропусків лекцій. Гірше справи у третьокурсників. У них є академічні боржники. Ось, наприклад, Дмитренко. Він часто пропускає заняття, але умудряється діставати різні довідки з лікарень. У деканаті його довідкам уже не вірють. Дмитренко — боржник: не хоче вчити іноземну мову. Сроки здачі заборгованості, самим же встановлені, він безсороюно ламає. За листопад йому стипендію затри-

мали, а, можливо, і зовсім знімуть. Богуславська хоч і вчиться на третій курс, але ще не склали залики за другий курс.

На третьому курсі біологічного факультету 83 студента. І серед них зовсім небагато таких, які ганьблить курс. Майже всі старости груп акуратно і старанно ведуть журнал, відмічають всі пропуски. Виключення становить староста I групи — Нестеров. Зразком для Нестерова може бути VIII група. Староста Панова сумлінно виконує свої обов'язки.

Не все добре і на IV курсі. Майже щодня тут не буває на заняттях 4—5 студентів. Євтеєва та Орлов мають заборгованість. Деякі студенти ведуть себе занадто вільно. Ось одна з них — Беляєвська

РЕЙД КОМСОМОЛЬСЬКОГО ПРОЖЕКТОРА

— почала святкувати Жовтень з 4-го листопада, а потім ще й запінилась. Беляєвська — відмінниця і одержувала стипендію. За листопад її затримали стипендію. Це буде повчальним для інших.

Завтрашні випускники теж мають заборгованість. Це товариші Липовникова, Васильченко, Затовська. А це не до лиця п'ятикурсникам.

На біологічному факультеті нерадивих студентів запрошують на факультетське бюро комсомолу, вказують на помилки, допомагають словом і ділом. Деканат в свою чергу не залишає без уваги ні одного прогульника чи ледара.

Всі прогули фіксуються і по гаражах слідах виходять «Бліскавки», «Бойові листки». По-комсомольськи питают у тих, хто часом втраче почуття відповідальності перед колективом. Хороші риси є в роботі комсомольської організації біологічного факультету.

Справжня, злагоджена робота всіх громадських і партійських організацій разом з деканатом факультету дасть бажані результати у вихованні висококваліфікованих кадрів для нашої країни.

Учасники рейду комсомольського прожектора: Г. ХОРУЖЕНКО, А. МІКІТЕНКО, В. ПАСТЕРНАЧУК.

По слідах наших виступів.

Перші заходи

Як повідомили редакцію, партійне бюро історичного факультету обговорило на своєму засіданні замітку О. Семеріна «Чому утімалось троє?», яка була надрукована в газеті «За наукові кадри» від 15 листопада 1963 року і накраслило ряд заходів по організації змагання за кращий курс, групу на факультеті. Готуються збори комуністів IV курсу, де буде розглянутися питання про хід змагання за кращу групу.

Розтоптані свободи

ПОКІВ з десять тому у Вашингтоні відбулась надзвичайно символічна церемонія: орігінал прийнятого в 1776 р. «Декларації незалежності» було перенесено з будинку Конгресу до національного архіву та замуровано в одному з його підземель. Це дуже скидалось на похорон: ховали один з перших в історії людства документів, в якому тоді ще революційна буржуазія проголосила невідчужувані права людини.

Але в дійсності справа не обмежується похороном цього документа, буржуазія вже давно розтоптала та поховала ті права людини, які з такою урочистістю були проголошені близько двохсот років тому. Як сказано в Програмі КПРС, «Монополістичний капітал все виразніше виявляє свою реакційну, антидемократичну суть. Він не мириться навіть з старими буржуазно-демократичними свободами, хоч лицемірно і проголошує їх. На даному етапі історичного розвитку буржуазії все важче пропагувати лозунги рівності і свободи, як це вони робили раніше».

В свій час в боротьбі проти феодалізму буржуазія висунула гасло свободи та рівності людей. Однак,

ЩЕ РАЗ ПРО ШУКАННЯ

ТАЛАНТІВ

Щорічно 1 вересня в аудиторії університету приходять молоді люди — першокурсники. Хто вони, чим цікавляться, ком збиратиметься стати? Відповісти на ці питання можна не раніше, ніж через рік, після знайомства з молоддю на практичних заняттях, на екзаменах. Але Іноді це знайомство кінчиться розчаруванням. Молоді люди, обираючи собі спеціальністю математику, фізику або хімію, мають слабке уявлення про них.

Вчені, викладачі вузів звернули на це увагу. Вони піднімають питання на сторінках преси про те, що вузи самі повинні зайнятися підготовкою набору. Шляхи тут різні: олімпіади, спецшколи, спецкласи.

В минулому році кафедра математики Одеського педагогічного університету організувала школу юних математиків. Вона зачутила до неї 150 школярів. В цьому році вона нараховує 350 чоловік. Ми відвідали інститут, розмовляли з організаторами цієї школи. Підівідуують юнаки і дівчата

майже всіх шкіл міста. Заняття ідуть по групах щоденно. В розкладі ми бачили імена професорів, доцентів. Читається ряд курсів з вищої математики (основи теорії чисел, деякі розділи математичного аналізу).

У нас в університеті також створено на базі середньої школи № 116 клас підготовки лаборантів-програмістів для роботи в обчислювальному центрі. Існує він вже третій рік.

І сьогодні, коли ми задумуємося над тим, хто заповнить

ВІДРЕДАКЦІІ. Питання, яке піднімає тов. Сердюк, не нове. Як відомо, про нього йшла мова і на парткомі, і на відкритих партійних зборах, і на великій Вченій раді, коли обговорювались результати набору. Ректор університету, проф. О. І. Юрженко, назвав це проблемою номер один, якою повинні не гайно зайнятися деканати, кафедри.

Що зроблено сьогодні? Які вжито заходи для створення при університеті шкіл юних математиків, фізиків, хіміків? Ми сподіваємося, що ці питання не менше хвилюють наших вчених, і вони висловлять свою думку з цього приводу.

ПРИНЦИПИ формальної рівності в багатьох капіталістичних країнах не поширюються і на так зване кольорове населення. Особливо «прославилися» у цьому відношенні Сполучені Штати Америки та Південно-Африканська Республіка. Широко відомо про здійснювані в США, особливо в південних штатах, сегрегацію негрів. Іх тут останніми приймають на роботу і першими звільняють з неї, вони найчастіше можуть отримати тільки некваліфіковану роботу. Негри повинні займати спеціальні місця в автобусах, іх не обслуговують в кафе та ресторанах для білих. Незважаючи на те, що Верховний суд США ще в 1954 р. під натиском демократичного руху прийняв рішення, яким визнав незаконним відокремлення навчання негрів та білих, справа спільноговідчленення майже не рушилася з місця.

За 9 років тільки трохи більше 7 процентів негритянських дітей Півдня відвідують школи зі спільним навчанням.

В Південно-Африканській Республіці (ПАР) апартеїд піднесено до рівня державної політики. Це викликає обурення всього цивілізованого людства. Організація Об'єднаних Націй неодноразово, в тому числі й на останній сесії Генеральної Асамблеї, висловлювала осуд цієї варварської політики.

Але спираючись на підтримку американських расистів, правлячі кіла ПАР не бажають прислуховуватися до голосу світової громадськості.

Расова дискримінація не обмежується цими двома країнами. З багатьох прикладів пошилемося на такі: в Канаді був звільнений з роботи інженер-австралієць за те, що він висловив бажання одружитися з ескімоскою.

В ЕЛІКЕ місце в буржуазній пропаганді займає міф про так звані політичні свободи, свободу слова, друку, зборів, об'єднань та інші. Але насправді ці свободи існують тільки для буржуазії, для тих, хто використовує їх для захисту капіталістичного суспільного ладу. Коли прогресивне людство вимагає повної заборони фашистської пропаганди, державні діячі капіталістичних країн посилаються на свободу слова. На свободу слова посилаються і тоді, коли підплювачі війни закликають скинути атомні бомби на радянські міста, а тоді, коли сторінки газет та журналів заповнюють порнографією і будінками сенсаціями, коли гангстерськими фільмами створюють ореол героїзму навколо злочинно-

В КРАЇНАХ КАПІТАЛУ

засоби виробництва та експлуатації людини людиною неможливе.

Яка може бути рівність між капіталістами, що володіють незліченними багатствами, та трудящими.

Формальна рівність не позбавляє капіталіста можливості набувати величезні зиски за рахунок поту та крові трудящих.

ПОРЯД з цим слід відзначити, що окрім категорії трудящих знаходяться в капіталістичних країнах в особливо важких умовах. Перш за все це стосується трудящих жінок. В деяких країнах жінки до цього часу навіть формально не користуються рівними правами з чоловіками. Позбавлення жінок виборчих прав в таких країнах, як Швейцарія, Португалія та інші є яскравим свідченням цього.

Закони часто обмежують права жінок на зайняття окремих посад

формально встановлює рівну оплату, жінки фактично одержують за свою працю набагато менше, ніж чоловіки. Прикладом цьому може бути Франція, де на вітві за офіційними відомостями середня заробітна плата жінок в 1961 р. була на 38% нижча за зарплату чоловіків.

ЯКЩО ХОЧЕШ БУТИ ЗДОРОВИМ...

НАША країна турбується про збереження здоров'я народу, про продовження людського життя. І це — зрозуміло. Адже в Радянській країні все робиться на благо народу, в ім'я людини — будівника нового життя.

Плоди цієї великої турботи будуть тим більші, чим старанніше кожий громадянин СРСР — чи то лікар, він, інженер, поет, художник, робітник чи колгоспник, — незважаючи на вік, буде приділяти увагу своєму здоров'ю.

Боротьба за здоров'я, за довголіття повинна розпочинатися людиною з раннього віку і продовжуватися все життя. Включитися в цю боротьбу можна в будь-якому віці. Шлях до довголіття — спорт.

Однак, є люди, які зневажливо відносяться до свого здоров'я, не надають значення фізичним вправам, спорту. Більше того, деякі

вважають, що здоровий відпочинок і збереження сил можна знайти в лежанні. Така точка зору глибоко помилкова. Зневажливі ставлення до фізичних вправ — головна причина скорочення життя людини.

І недарма в давнину відомий римський лікар Цельський твердив: «Бездіяльність викликає ранню дряхлість, а робота — довготривалу молодість». Значить для того, щоб бути здоровим, життєрадісним, як говорять «побороти роки», і мати приемну для оточуючих осанку, не можна бути лежнем. Потрібо, відповідно, звичайно, нашим умовам, зважати на поради, які гетівський Мефістофель давав Faусту: «Омолодити себе — для цього є і зовсім природні засоби: відправляйся швидше за лено природи, в поле, візьмися за польові роботи, лопату, мотигу, живись простою їжею... Повірте,

це кращий засіб омолодити себе на цілих 80 років».

Шкоду приносить не тільки довготривале лежання, але й довге сидіння. Статистичні дані свідчать про те, що більшість людей, які загинули від інфаркту, особливо у віці 40—50 років, це працівники, які ведуть сидячий спосіб життя, які уникнути рухів.

Видатний хірург Розумовський, опираючись на передчасну смерть 15 професорів Казанського університету, писав: «Дозволю собі ви словити передбачення, що і так, части у професорів та інших інтелігентів хвороба, як грудна жаба пов'язана, крім інших умов, з нормальним, сидячим способом життя».

Значить, якщо людина хоче бути здорововою, продовжити свою молодість, то їй потрібно якомога більше знаходитися у русі.

Не можна, звичайно, заперечувати значну роль у зміненні здоров'я умов, які б виключали всяке перенапруження і перевтому нервової системи. Харчування повинно бути раціональним. Слід відмовитися від вживання спиртних напоїв, від куріння — цієї отрути.

Все це застерігає захворювання склерозом і гіпертонічною хворобою. Але на перше місце все-таки слід поставити фізичну культуру і спорт. Фізичні вправи покращують обмін речовин в організмі, застірігають від ожиріння. А це дуже важливо, бо атеросклероз, гіпертонічною хворобою і інфарктом захворюють, головним чином, гладкі люди. Не випадково в стародавньому Римі на пам'ятнику людині, яка вмерла в 112-річному віці, була висічена лаконічна фраза: «Він і жив в міру».

Якщо так поступати, систематично займатися спортом, то можна надовго зберегти силу, здоров'я молодість, продовжити своє життя

І. КАПУСТІН.

НАШ КОНКУРС

Редакція газети «ЗА НАУКОВІ КАДРИ» оголошує конкурс на кращий твір (вірш, коротеньке оповідання, нарис), фото, малюнок.

Ти сам, твій друг-однокурсник, твій товариш і вихователь, ваші справи, думки і почуття у великому поході в науку, у великій боротьбі за комунізм — ось тема твого твору, дорогий друже!

В конкурсі можуть взяти участь студенти, викладачі та співробітники університету.

Кращі роботи будуть друкуватися на сторінках нашої газети.

Останній строк подачі робіт — 15 квітня 1964 р.

МАТЕРІАЛ ПОДАВАТИ ДО РЕДАКЦІЇ «ЗА НАУКОВІ КАДРИ», ЗАЗНАЧИВШИ: «НА КОНКУРС».

ЖЮРІ КОНКУРСУ.

Розтоптані свободи

Закінчення. Початок на 3 стор.

сті, розкладаючи цим душі молоді. Але ця широкорекламована свобода не поширюється на тих, хто використовує полум'яне слово для захисту інтересів трудящих, хто намагається правдивими словами викрити злочинну діяльність ворогів миру. Переслідуванням піддаються не тільки комуністична преса, але й буржуазно-ліберальні видання, які осмілюються критикувати політику правлячих кіл. Досить нагадати про незаконний арешт видавця та співробітників західно-німецького журналу «Шпігель», щоб стало ясно, що свобода слова та думки у капіталістичних країнах — це тільки міф. До цього треба додати, що буржуазна преса користується безмежною фінансовою підтримкою капіталістичних монополій, тоді як газети трудящих можуть розраховувати тільки на трудові копійки своїх читачів.

Право об'єднатися можуть вільно використовувати різні верстви буржуазії. Незважаючи на величезне лихо, яке приніс людству фашизм, фашистські організації й досі діють без усяких обмежень. Досить згадати про «Товариство

Джона Берча» в США або неофашістів в Італії. Зовсім вільно почивають себе фашистські злодії в ФРН. Як це не дивно, більш ніж 1200 колишніх нацистських суддів до цього часу перебувають на своїх посадах у ФРН. В той же час діяльність Комуністичних партій — єдиного захисника інтересів трудящих — забороняється. Так, заборонили діяльність Комуністичної партії у ФРН, протягом багатьох років піддається переслідуванням Комуністична партія США.

Тяжко та тривало боротьбою трудящих багатьох капіталістичних країн завоювали визнання за ними права з допомогою страйків добитися задоволення своїх вимог. Але імперіалістична буржуазія зараз обмежує і це право робітничого класу. В США воно обмежене законом Таfta-Hartl, у Франції віддано закон, що обмежує право страйку працівників державних підприємств та установ. В Італії нещодавно велика група робітників-будівельників засуджена до позбавлення волі на строк від 4 місяців до 2,5 років за те, що вони взяли участь у страйку 9 жовтня 1963 р.

АФРИКАНСЬКЕ населення Південної Родезії вимагає зміни Конституції країни, що дозволяє з пануванням в більшій частині африканській лідер Джошуа Нкмо, якого власті віддали до суду. В місті Буллавайо відбулась демонстрація проти суду над Нкмо.

НА ФОТО: Поліція з собаками розганяє демонстрантів.

У невеликій статті неможливо показати всі ті прийоми, за допомогою яких буржуазія позбавляє трудящих маси можливості користуватися формально проголошеними правами. Але і наведені приклади свідчать про те, що там, де панує капітал, народ не має жодних прав. Тільки в соціалістич-

ному суспільстві, де немає поділу на багатих і бідних, на експлуататорів та експлуатованих, трудящі вперше в історії людства користуються дійсно демократичними правами та свободами.

М. НУДЕЛЬ,
кандидат юридичних наук.

«За наукові кадри», орган парткома, ректората, комітета ЛКСМУ і профкома Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, гор. Одеса.

БР 04362.

Адреса редакції: Одеса, вул. Щепкіна, 12. К. 4. Друкарня ОДУ ім. І. І. Мечникова.

Зам. 2008—1000.

По сторінках вузівських газет

ПАРТІЙНА ГРУПА ГУРТОЖИТКУ

Ось уже три роки в гуртожитку № 4 існує нестатутна партійна група. Щорічно розподіляються обов'язки серед комуністів. На зборах партійної групи на порядку денного стояли такі питання: звіт коменданта гуртожитку і голови студентської ради, розгляд персональних справ окремих студентів, підготовка і проведення святочних вечорів.

Партійна група виникає в усіх питаннях студентського життя, особливо — студентського побуту.

(«Ленінський путь», Саратовський університет).

РАДА МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ

В Горьковському університеті створено Раду молодих спеціалістів, в яку ввійшли аспіранти і молоді вчені всіх факультетів. Завдання Ради — організація наукової роботи молодих спеціалістів, викорінення недоліків у викладанні окремих дисциплін, виховна робота з молоддю.

(«Горьковський університет»).

ЯКОЮ БУЛА УКРАЇНСЬКА МОВА?

Якою була стародавня українська мова? Вичерпну відповідь на це питання, що цікавить

учених-славістів, дасть словник, який готує група наукових працівників Львівського інституту суспільних наук АН УРСР при нашому вузі.

Під керівництвом доктора філологічних наук, завідувачем відділом мовознавства інституту Л. Л. Гумецької вчені складають картотеку слів, які вживалися українці в XIV—XV століттях. Вже складено 260 тисяч карток.

«За радянську науку».

САМОДІЯЛЬНА КІНОСТУДІЯ

Протягом декількох років у Горьковському університеті працював гурток кінолюбителів. Його учасники створили декілька фільмів: кіножурнал «По університету», «На будівництві», «Лава Жуковського», «Плазмоліз» та інші. Деякі з цих фільмів були представлені на конкурс. Фільм «Плазмоліз» був удостоєний диплому. Тепер гурток реорганізовано в самодіяльну кіностудію.

Коротко

ШIROKO розгорнулося змагання за кращу групу на II курсі (англійський відділ) факультету іноземних мов. Ініціатори цього важливого починання — комсомольці. Змагання вже принесло бажані наслідки. В недалекому минулому одна із слабких — 23-ї групи англійського відділу — зраз зважувала перше місце.

НАШ КОР.

ВЕЧІР, присвячений сторіччю з дня народження видатної української письменниці Ольги Кобилянської відбувся в Центральному лекторії. З доповіддю про життя і творчість письменниці виступив старший викладач ОДУ В. Шапоренко.

НАШ КОР.

Увага!

Відкрита передплата на газету

«ЗА НАУКОВІ КАДРИ» на 1964 рік.

Передплата приймається громадськими уповноваженими, старостами, групкомсоргами, а також в редакції газети.

Передплата ціна на рік — 80 коп.

Редактор Є. ГОГУНСЬКИЙ.